

FORSVARETS EFTERRETNINGSTJENESTE

2. juni 2006

SITUATIONS- OG TRUSSELSVURDERING FOR AFGHANISTAN.

1. Oprørs- og terrorgrupper er fortsat aktive i hele Afghanistan. Regeringen har ikke fuld kontrol med landet. Mange lokale ledere opretholder lokale militser og er økonomisk stærke, da de opkræver skatter og kontrollerer grænsehandlen samt opiumproduktionen. Det gør det vanskeligt at skabe en stærk centralmagt samt at genopbygge og demokratisere landet. Ustabiliteten er størst i det sydlige og østlige Afghanistan. Landet præges i mange områder af omfattende lovløshed, kriminalitet og menneskerettighedskrænkelser.
2. Parlamentet er splittet og præget af lokale interesser. Mange magtfulde lokale ledere og tidligere krigsherrer, som opnåede valg, står for en mere konservativ og mindre pro-vestlig linje, hvilket kan gøre det vanskeligt for præsident Karzai at kontrollere den politiske proces. Karzais regering udfører en svær politisk balancegang i forsøget på at udbrede centralmagtens indflydelse og bibeholde en vis lokal opbakning.
3. I det sydlige Afghanistan er stammekulturen stærk, hvilket præger de lokale magtforhold og herunder også den organiserede kriminalitet. Det er samtidig det område, hvor opbakningen til oprørerne – herunder Taliban – vurderes at være stærkest.
4. Afghanistan vil være afhængig af international bistand i mange år, uanset den positive politiske og økonomiske udvikling i de seneste to år. Det har haft negative økonomiske og demografiske konsekvenser, at halvdelen af de afghanske flygtninge er vendt hjem. Endnu mangler omkring tre millioner flygtninge at vende tilbage.
5. Afghanistan er den dominerende opiumproducent på verdensplan. Opiumøkonomien er en integreret del af den afghanske magtstruktur. Præsident Karzai er klemmt mellem internationale ønsker om bekæmpelse af opiumproduktionen og støtten fra lokale magthavere og befolkningen, som er afhængige af indtægter fra opiumproduktion. En effektiv kampagne mod denne er derfor ikke sandsynlig.
6. Afvæbningen og integrationen af soldater fra den tidligere afghanske hær er afsluttet, men der er fortsat problemer at skaffe arbejde til alle. FE vurderer, at der sandsynligvis vil være mange fra den tidligere afghanske hær, som i stedet vil indtræde i lokale krigsherrers eller magthaveres militser.
7. Den nye afghanske hær og politistyrker er fortsat under opbygning. Hæren deltager i bekæmpelse af oprørere over det meste af Afghanistan i tæt samarbejde med koalitionsstyrkerne. Politiet bekæmper kriminalitet, men er præget af massiv korruption.

8. Truslen fra civile uroligheder vurderes som **LAV**. Når der forekommer demonstrationer, hvilket især sker i de større byer, er formålet i langt de fleste tilfælde at få udbetalt løn/pension eller opnå genansættelse i den nye administration og de væbnede styrker. De civile uroligheder i slutningen af maj, hvor bl.a. amerikanske soldater blev angrebet efter en trafikulykke, viser dog at situationen hurtigt kan ændre sig.

Muhammed-tegningerne medførte demonstrationer flere steder i Afghanistan. En række af demonstrationerne udviklede sig til civile uroligheder med døde og sårede. I forbindelse med demonstrationerne blev vreden også blevet rettet mod den internationale militære tilstedeværelse.

9. Oprørs- og terrorgrupperne Taliban, Hezb-e-Islami/Gulbuddin og al-Qaida angriber både afghanske og internationale enheder og repræsentanter. Det sker typisk med improviserede bomber og sprængstoffer samt ved planlagte baghold og mord. Brugen af selvmordsbomber i Afghanistan er steget væsentligt gennem 2006. FE vurderer, at det er meget sandsynligt, at den stigende tendens vil fortsætte.

Taliban udgør den største trussel. I Helmand-provinsen er det primært i den nordlige del, at Taliban gennemfører angreb. Aktivitetsniveauet generelt, og i nogle tilfælde også angrebsstyrkernes størrelse, er vokset i de senere måneder. Både Taliban og al-Qaida udfører terroraktioner mod lokale embedsmænd og gejstlige, der støtter regeringen, samt mod politi og andre myndigheder.

FE vurderer, at truslen for angreb og terrorhandlinger fra oprørsstyrker og terrorgrupper er **HØJ** i hele Afghanistan. Antallet af angreb er generelt højere i de sydlige og sydøstlige dele af landet. I Helmand-provinsen forekommer de fleste angreb i den nord- og nordøstlige del.

10. Der findes også andre illegale bevæbnede grupper. Der er tale om paramilitære enheder, som har forbindelse til organiseret kriminalitet, lokale bevæbnede grupper samt grupper, som lever af smugling, røverier og kidnapninger. FE vurderer, at disse gruppers angreb og aktioner ofte tilskrives Taliban, som gerne tager "æren" for spektakulære angreb.

11. Opløsningen af illegale bevæbnede grupper vil blive vanskelig. FE vurderer, at der findes et stort antal grupperinger med i alt over 100.000 medlemmer spredt over hele Afghanistan. Det vil være yderst vanskeligt at finde arbejde til alle.

12. Antallet af miner og mængden af ueksploderet ammunition i Afghanistan er betragtelig. Placering af disse er dog som oftest kendt. Truslen fra miner og ueksploderet ammunition varierer lokalt fra **LAV** til **HØJ**.

13. Truslen mod danske transportfly i afghansk luftrum er **LAV**, undtagen for flyvning ved Kabul og over det sydlige og sydøstlige Afghanistan, hvor den er **MIDDEL** under 4000 m.

14. FE vurderer truslen fra spionage som **HØJ**. Der er mange tegn på indhentning mod de internationale styrker. FE vurderer, at de mest aktive efterretningstjenester tilhører de omkringliggende lande. Oprørs- og terrorgrupper og organiseret kriminalitet gennemfører ligeledes indhentning.

15. FE vurderer, at truslen for sabotage i hele Afghanistan er **LAV**.

16. Der forekommer spredning af misnøje og usikkerhed gennem udbredelse af rygter og trusler. Det er almindeligt, at Taliban uddeler løbesedler, hvor de opfordrer befolkningen til at gå imod koalitionen og det offentlige Afghanistan. Truslen for undergravende virksomhed mod danske enheder vurderes som **MIDDEL** i hele Afghanistan.

17. Organiseret kriminalitet i Afghanistan består primært af narkotikakriminalitet, dvs. dyrkning, forædling og distribution af især opium, men også cannabis (hash). Det sydlige Afghanistan, herunder ikke mindst Helmand- og Kandahar-provinserne, er i denne forbindelse særligt vigtige områder.

De organiserede kriminelle bander, herunder narkobagmændene og deres håndlangere, har ingen interesse i unødigt at komme i konflikt med de afghanske sikkerhedsstyrker eller koalitionen. Narkobagmændene ejer eller lejer svært bevæbnede militser til at beskytte deres interesser.

De organiserede kriminelle aktiviteter er oftest rettet mod andre lokale afghanere. Politikere og embedsmænd på alle niveauer bliver ofte sat i forbindelse med organiseret kriminalitet og oftest relateret til handel med narkotika. Korruption er udbredt og er med til at gøre det nemmere for den organiserede kriminalitet at operere i samfundet.

18. FE vurderer, at truslen fra organiseret kriminalitet er **LAV**. Hvis de danske styrker bliver mere involveret i narkotikabekæmpelsen, vil truslen stige markant.